

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 472/2025-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Jakub Mandelík, s. r. o., Záhradnícka 51, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. B1-17C/16/2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 4. septembra 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ navrhuje prikázať mestskému súdu konať bez zbytočných prietáhov, priznať mu primerané finančné zadosťučinenie 6 000 eur a trovy konania.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ si uplatnil nárok na náhradu škody na zdraví v dôsledku dopravnej nehody proti poisťovni Allianz Slovenská poisťovňa, a.s., žalobou zo 4. apríla 2023, v ktorej nárok na náhradu škody na zdraví predbežne vyčíslil na 15 000 eur a žiadal tiež zaplatenie vecnej škody 5 000 eur. Už uvedené nároky uplatnil v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Žaloba bola doručená vtedy miestne a vecne príslušnému Okresnému súdu Bratislava I.

3. Sťažovateľ podaním z 3. mája 2023 špecifikoval žalobný petit v zmysle súkromného znaleckého posudku tak, že I. časť enunciátu bola rozdelená na dva osobitné výroky, v prvom výroku žiadal sťažovateľ priznať bolestné v sume 3 513 eur a v druhom žiadal o zaplatenie 12 135 eur z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia.

4. Žalovaná doručila súdu 25. mája 2023 vyjadrenie k sťažovateľom podanej žalobe, ktoré nebolo sťažovateľovi do dnešného dňa doručené a o tom, že k predmetnému vyjadreniu došlo, sa dozvedel z oznámenia o prešetrení sťažnosti predsedníčkou mestského súdu.

5. V dôsledku reformy súdnej mapy bol spisový materiál pridelený príslušnému mestského súdu s účinnosťou od 1. júna 2023.

6. Mestský súd uznesením z 26. júla 2023 pripustil zmenu žaloby, a preto poskytol žalovanej opätovne možnosť vyjadriť sa. Žalovaná tak učinila podaním zo 14. augusta 2023. Toto podanie opätovne nebolo sťažovateľovi doručené.

7. Mestský súd následne pristúpil k zisťovaniu stavu trestného konania vedeného na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 3T/59/2023, ktorý v odpovedi zo 16. januára 2025 uviedol, že v danej veci sa bude 27. februára 2025 konať hlavné pojednávanie.

8. Sťažovateľ žiadal mestský súd o ďalší procesný postup podaniami z 27. augusta 2024 a zo 7. januára 2025, na ktoré nedostal žiadnu odpoveď. Napokon 21. mája 2025 adresoval sťažnosť predsedníčke mestského súdu, ktorá ju listom z 19. júna 2025 vyhodnotila ako dôvodnú a informovala sťažovateľa o procesných úkonoch, o ktorých nemal do tohto momentu žiadnu vedomosť.

9. Sťažovateľ je presvedčený, že neukončenie písomnej fázy konania ani takmer dva a pol roka po podaní žaloby je neprimeraným zásahom do jeho práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, keďže ide o osobitný charakter veci sťažovateľa (žaloba o náhradu škody), ktorý v intenciách judikatúry štrasburských orgánov ochrany práva v prípade vecí spojených s prostriedkami na živobytie sťažovateľa (napr. Havala c. Slovenská republika z 12. 11. 2002) vyžaduje osobitnú rýchlosť.

10. Čo sa týka zložitosti veci, konanie o náhradu škody na zdraví nie je podľa sťažovateľa po právnej ani skutkovej stránke zložitým konaním a patrí do štandardnej rozhodovacej agendy všeobecného súdnictva.

11. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľa, ten neprispel žiadnym spôsobom k vzniku prieťahov a neefektívnemu postupu v namietanom konaní, ale, naopak, dodržal zákonom či súdom stanovené lehoty a vždy bol maximálne súčinný. Jeho postup v konaní ho urýchlil, keď najskôr žaloval len odhadovanú sumu, no následne pre urýchlenie celého konania a z dôvodu, aby nebolo nutné v tomto konaní vypracovať znalecký posudok zo zdravotníctva, doložil formou špecifikácie petitu/zmeny žaloby súkromný znalecký posudok, ktorým spresnil svoje nároky, čím ponúkol súdu objektívnu možnosť výrazného zrýchlenia konania.

12. Postup mestského súdu v napadnutom konaní je podľa sťažovateľa nutné považovať za neefektívny najmä v tom, že pristúpil k zisťovaniu stavu trestného konania, i keď z jeho rozhodovacej praxe, ako aj z rozhodovacej praxe Krajského súdu v Bratislave vyplýva, že v prípade uplatnených nárokov zo zodpovednosti podľa § 427 Občianskeho zákonníka ide o zodpovednosť objektívnu. Pokiaľ súdy zhodne rozhodujú v zmysle, že výsledok trestného konania nemá vplyv

na výsledok konania civilného, z dôvodu trvania trestného konania nie je možné prerušiť civilné konanie, potom nie je možné ustáliť ani záver, že mestský súd môže ospravedlňovať svoju nečinnosť a vzniknuté prietahy v konaní tým, že nebol zo strany Okresného súdu Trenčín informovaný o stave trestného konania, pretože výsledok trestného konania nemá vplyv na vyvodenie občianskoprávnej zodpovednosti.

13. Nemôže byť argumentom v prospech mestského súdu ani to, že predmetné konanie bolo súčasťou legislatívnych zmien v súdnom systéme v rámci „zmeny súdnej mapy“.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

14. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) postupom mestského súdu v konaní o náhradu vecnej škody a škody na zdraví v dôsledku dopravnej nehody, ktoré začalo podaním žaloby 5. apríla 2023 a ani po dva a pol roku nebolo vo veci nariadené pojednávanie. Sťažovateľ považuje postup mestského súdu za neefektívny a poznačený nečinnosťou, poukazujúc na skutočnosť, že aj jeho sťažnosť na prietahy v konaní bola vyhodnotená ako dôvodná. Sťažovateľ nesúhlasí s postupom mestského súdu, ktorý má v úmysle vyčkať na rozhodnutie v súvisiacej trestnej veci, keďže uvedené v zmysle judikatúry konajúceho súdu a jemu nadriadeného súdu nemôže mať vplyv na posúdenie objektívnej zodpovednosti žalovanej poisťovne. Rovnako sťažovateľ zastáva názor, že ani tzv. zmena súdnej mapy nemohla ovplyvniť predĺženie napadnutého konania.

15. Pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 186/2010, I. ÚS 7/2023) a namietané porušenie označených práv sťažovateľa možno posudzovať spoločne.

16. Vo svojej rozhodovacej činnosti ústavný súd konštantne vychádza z názoru, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci (napr. II. ÚS 26/95, I. ÚS 76/03, III. ÚS 154/06, II. ÚS 438/2017). Samotným prerokovaním veci na všeobecnom súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (obdobne III. ÚS 127/03, IV. ÚS 221/04).

17. V zmysle rozhodovacej praxe a judikatúry ESLP dĺžka súdneho konania v civilných veciach na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. Humen proti Poľsku, rozsudok z 15. 10. 1999, body 58 a 69, Calvelli a Ciglio proti Taliansku, rozsudok zo 17. 1. 2002, body 64, 65 a 66), pričom toleruje aj isté obdobia nečinnosti (pozri napr. Cesarini v. Taliansko, č. 11892/85, rozhodnutie ESLP z 12. 10. 1992, body 20 – 21) alebo Dostál v. Česká republika, č. 52859/99, rozhodnutie ESLP z 25. 5. 2004, body 192 – 193).

18. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoju dnes už stabilnú judikatúru k namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, v ktorej opakovane konštatuje, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie tohto základného práva (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09). Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na v zákone ustanovené lehoty na vykonanie toho-ktorého úkonu sudcu alebo iného štátneho orgánu. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž ani v týchto prípadoch postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy [I. ÚS 63/00 (ZNaU 21/01), II. ÚS 199/02, I. ÚS 38/04, II. ÚS 24/04, IV. ÚS 290/04, III. ÚS 372/06, I. ÚS 266/2021 (ZNaU 88/2021, I. ÚS 531/2023)].

19. Pokiaľ ide o námietku nesprávneho procesného postupu mestského súdu týkajúceho sa zisťovania stavu súvisiaceho trestného konania, čo považuje sťažovateľ za zbytočné s poukazom na charakter uplatneného nároku (objektívna zodpovednosť žalovanej), ústavný súd konštatuje, že ide o otázku relevantnú z hľadiska hmotnoprávneho posúdenia merita veci, a preto ju ústavný súd nemôže predbežne vyhodnotiť z hľadiska namietaného neefektívneho procesného postupu mestského súdu v napadnutom konaní.

20. Sťažovateľ tiež poukazuje na irelevantnosť vplyvu tzv. zmeny súdnej mapy na dĺžku napadnutého konania, ktorá v zmysle judikatúry ústavného súdu nepredstavuje ospravedlniteľný dôvod na vznik zbytočných prietáhov v postupe všeobecných súdov. Podľa ústavného súdu predmetná zmena však nie je mimo akejkoľvek relevancie na posúdenie prietáhov ako zbytočných, resp. doby konania ako neprimeranej, keďže nová súdna mapa účinná od 1. júna 2023 zásadne zmenila dovtedajší systém fungovania súdov v Bratislave, keď sa civilná agenda z piatich bratislavských okresných súdov presunula na mestský súd, čo nepochybne bolo logisticky a časovo náročné, teda spôsobilé negatívne ovplyvniť plynulosť súdneho konania a v danej súvislosti aj posúdenie primeranosti celkovej dĺžky konania ústavným súdom.

21. Za relevantné ústavný súd v sťažnosťou napadnutom konaní považuje aj využitie inštitútu sťažnosti na prietahy v konaní podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) podanej predsedovi mestského súdu a krátkosť uplynutia času od vyrozumenia sťažovateľa o jej dôvodnosti a následného podania ústavnej sťažnosti. Posúdenie sťažnosti na prietahy ako dôvodnej obsahujúcej informáciu, že zákonný sudca bude vo veci konať, má v kontexte § 64 ods. 3 zákona o súdoch potenciál zjednania nápravy sťažovateľom vyčítaného stavu, čo je nepochybne primárnym cieľom, ktorý sťažovateľ sleduje aj podanou ústavnou sťažnosťou. Uvedené však vyžaduje poskytnutie adekvátneho časového priestoru, aby zákonný sudca v napadnutom konaní mohol pozitívne reagovať. Sťažovateľ doručil ústavnú sťažnosť už dva a pol mesiaca po tom, čo mu bolo doručené oznámenie o vybavení sťažnosti predsedom súdu, teda mestskému súdu neposkytol dostatočný časový priestor na zjednanie nápravy. V opačnom prípade nie je ústavnému súdu zrejмый dôvod využitia predmetného prostriedku nápravy v napadnutom konaní.

22. Pasivitu mestského súdu v napadnutom konaní tak možno považovať za hraničnú, nie však natoľko závažnú, aby ju bolo nevyhnutné klasifikovať ako prietahy v konaní, keďže stále je v limitoch ústavných požiadaviek kladených na rozhodovanie o podanej žalobe na jednom stupni

v rámci systému všeobecného súdництва. Ústavný súd poznamenáva, že ak by sa ďalší priebeh napadnutého konania vyznačoval neefektívnou a nesústredenou činnosťou (resp. ak by celková dĺžka napadnutého súdneho konania dosiahla neprípustnú úroveň vo vzťahu k predmetu konania), toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej podľa § 55 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a preto nebráni sťažovateľovi, aby predložil ústavnému súdu novú ústavnú sťažnosť.

23. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. septembra 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu